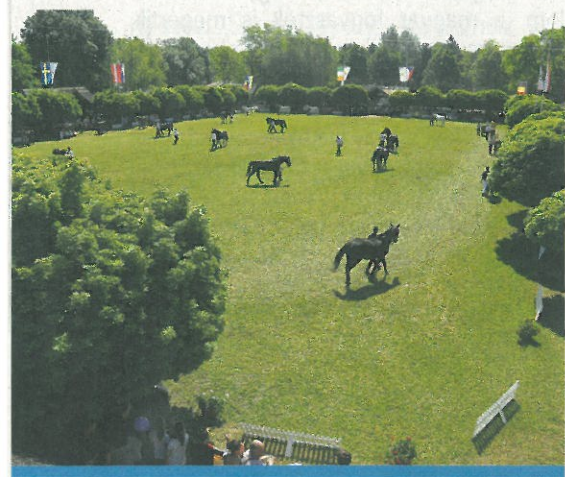

→ hajtópálya sokak szerint az ország legjobb pályája, és a nemzetközi híre is egyre nagyobb. Az itt rendezett versenyekkel komoly szakmai megbecsülést, elismerést vívtak ki. Ami a növénytermesztési ágazatot illeti, aszály van a régióban, csupán 12 milliméter csapadék hullott a térségben. Komolyabb esőzés január végén volt,

amivel a tavaszi munkákat idő előtt be tudták fejezni. Sajnos a keléseken már meglátszik a csapadék hiánya, úgyhogy ennek enyhítésére ahol tudnak, öntöznek. Ettől eltekintve a határszemle nem volt elkeserítő: a borsó, a hibrid kukorica bízható képet mutat, és az első kaszálású lucernából szép hozamot takarítottak be. A cukorrépa is rendben van, abban sem volt fagykár. Az más kérdés, hogy egy-egy kukoricafajta érzékenyebb a hidegre. Tehát bízható a határ, de a gabonaárak már kevésbé jól alakulnak, mondta az elnök.

Ami a kiállítást illeti, Farkas Sándor számára mindig ünnep ez a seregszemle, mondta. Magyarország legnagyobb mezőgazdasági rendezvénye a hódmezővásárhelyi, és az elnök azt reméli, hogy a gazdák itt van néhány napja arra, hogy elszakadjanak a hétköznapi gondjaitól, és a szakember-találkozókon régi-új ismerősökkel cseréljenek gondolatot. Az elnök maga is rácsodálkozik azokra az újdonságokra, újításokra, technológiákra, amelyek eddig elkerülték a figyelmét. Nagyra kell becsülni a tenyésztők, az állattartó gazdák munkáját, mert fáradságos napok vannak mögöttük, de ennek ellenére eljönnek a kiállításra és bemutatják értékeiket. Ez pedig szorosan hozzátartozik a magyar agráriumhoz, hiszen már száz éve, hogy hazánkban rangja volt a mezőgazdasági kiállításoknak, amelyeket korábban Budapesten rendeztek. Az állattenyésztők kiállításának azonban Hódmezővásárhely lett a fővárosa, mondta végezetül Farkas Sándor.

- HAJTUN -

Egyre nagyobb versenyre számíthatunk

Az ágazat minden nehézsége ellenére az idén, a korábbiakhoz képest sokkal több kiállító jelent meg az Alföldi Állattenyésztési és Mezőgazda Napokon. Olyan területeken is sátrakat állítottak, amik eddig szabadon voltak. Ez a siker a Hód-Mezőgazda Zrt. munkatársainak és a Magyar Állattenyésztők Szövetségének, illetve tagszervezeteinek köszönhető, nyilatkozta lapunknak Antal Gábor, a társaság vezérigazgatója, akit a kiállításon az állattenyésztők helyzetéről kérdeztünk.

Kivételesen minden állatfaj képviseltette magát a vásárhelyi kiállításon, annak ellenére, hogy komoly nehézségekkel küzd az ágazat, nyilatkozta lapunknak Antal Gábor. Mint mondta, nehéz helyzetben vannak a sertésenyésztők, bár az utóbbi időben kissé emelkedett a hízó felvásárlási ára, a tejágazat problémáit pedig mindenki ismeri, amire a vezérigazgató szerint rövid távon nem is látszik a megoldás. Rendkívül alacsony nyers tej árak alakultak ki a piacon, ami a tejtermelők számára tarthatatlan, így bár nem nagy számban, de elindultak a telepfelszámolások.

Mint mondta, hiába a kormány pozitív hozzáállása, hiszen próbálja segíteni az állattenyésztőket, az eddigi intézkedések nem vezettek eredményre. A segítő szándék jele volt a közelmúltban megítélt tej támogatás, amit 15 forintban maximalizáltak kilogrammonként. A tejtermelők egy része élt is a lehetőséggel, a jelentős mennyiséget előállítók azonban – mivel de minimis korlátok közé szorultak – csak 1 forintot vagy annál kevesebbet kaptak.

Tudjuk, sokat tett és tesz a kormányzat az ágazat érdekében, segíteni próbálja az élelmiszer-előállítását is pályázatokkal. Vannak azonban olyan szabályok és rendeletek, amik korábban születtek. Ezek a jelenlegi helyzetben akkor segítenének, ha a kialakult piaci körülményekre tekintettel megváltoztatnák őket. Vannak jó irányba mutató döntések is, amik azonban nem elegek, hangsúlyozta Antal Gábor. Mint mondta, ilyen az áfa-csökkentés. Tisztában vannak vele, hogy Magyarország

jelenlegi gazdasági helyzetében nagy felelősség a költségvetés bevételi oldalát csökkenteni, de arra biztatják a döntéshozókat, hogy bátran lépjenek meg, mert ezzel amellől, hogy fehéredik a gazdaság, az alacsony jövedelmű családok életét is könnyítik. Arra kérik a döntéshozókat, hogy ne csak a nyers tej árát, hanem az ESL és az UHT tej árát is csökkentsék, a tejtermelők és részben a feldolgozók véleménye is egyöntetűen az, hogy a tejpiaci problémákat éppen az UHT tej okozza.

Antal Gábor: a jelenlegi helyzet hosszú távon nem tartható

Nem segít a helyzet, hogy a termelők sem a kereskedelmi láncokkal, sem a feldolgozókkal, sőt még a fogyasztókkal sem voltak képesek összefogni. Pedig kevesebb tejet termelünk tejegyenértékben, mint amit itthon elfogyasztunk, matematikai alapon tehát az összes magyar tejet megvehetnék a hazai vásárlók. – Tudatosítani kell a fogyasztókban, hogy ha magyar terméket vesznek le a polcra, akkor ezzel magyar munkahelyeket teremtenek, és a magyar családok, a magyar gazdálkodók helyzetét erősítik, akiket így nem kell még jobban támogatni. A támogatás szó az utóbbi években egyébként is pejoratív értelmet nyert, pedig – nagyon leegyszerűsítve – éppen azért adják, hogy olcsóbb legyen az élelmiszer, és ne kerülhessen bizonytalan eredetű áru a fogyasztók asztalára. Ha a vásárlók magyar terméket

vennének le a polcra, akkor csak arra kellene odafigyelnünk, hogy a kereskedelmi láncok ne éljenek ezzel vissza, ne értéksítsék drágábban, hangsúlyozta a vezérigazgató.

Ezzel együtt a magyar tejtermelés még mindig versenyképes az Európai Unióban. Antal Gábor szerint ezt mutatja az is, hogy bár az egyik legalacsonyabb felvásárlási ár nálunk alakult ki, a termelők még mindig kitartanak. – Kérdés, hogy meddig, mert a jelenlegi helyzet hosszú távon nem tartható. Az Európai Uniónak tudomásul kell vennie, hogy mi Magyarországon szeretnénk megélni, mi is szeretnénk élelmiszert termelni, és azt szeretnénk, ha legalább a saját országunkban a saját fogyasztóink asztalára magyar élelmiszerek kerüljenek, mondta.

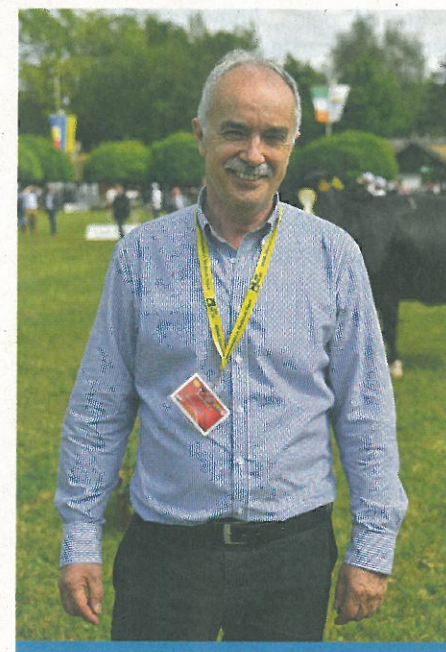
A támogatással kapcsolatos kérdéseinkre válaszolva elismerte, hogy a magyar termelők többsége nincs felkészülve egy anélküli gazdálkodásra. – Hosszú távon mindenképpen az a cél, hogy élelmiszertermelésünk ne függjön az éppen aktuális támogatástól. Egyre nagyobb jelentősége lesz a hatékonyságnak és a versenyképességnek. Erre utal az Európai Unió és az Egyesült Államok között tervezett szabadkereskedelmi megállapodás, amit ha megkötnek, akkor még nagyobb versenyre számíthatunk, mondta végül Antal Gábor.

BÁRDOS B. EDIT

Folytatják az ivadékvizsgálatot

Az egyesült államokbeli World Wide Sires cég május 16–18. között hazánkban rendezte a kétévente megtartott disztribúciós konferenciáját. A találkozót, amelyen 49 országból 230 szakember vett részt, a WWS hazai partnere, a Holstein Genetika Kft. közreműködésével szervezték. A résztvevők egy csoportja, a budapesti rendezvényt követően, május 19-én ellátogatott Hódmezővásárhelyre, az Alföldi Állattenyésztési és Mezőgazda Napokra. Itt adott interjút lapunknak Akác Balázs, a Holstein Genetika Kft. ügyvezető igazgatója és John Schouten, a WWS vezérigazgatója.

Akác Balázs: számon tartanak minket

A szakmáknak és a mi cégünknek is egyaránt nagy megtiszteltetés, hogy az anyacégünk, a kaliforniai székhelyű World Wide Sires Magyarországon tartotta az üzleti tanácskozását, hangsúlyozta Akác Balázs. Mint mondta, a találkozóra Ázsiából, Afrikából, Európából és Amerikából érkeztek résztvevők, akik közül többen ellátogattak Hódmezővásárhelyre is, ahol, ahogy fogalmazott, eldicsekedhettek a magyar szarvasmarha-tenyésztés eredményeivel.

A disztribúciós konferencia, természetből fakadóan, elsősorban a vállalat üzleti dolgaival foglalkozott, amit természetesen áthatott a tejpiac globális válsága miatt érzett aggodalom. Mint megállapították, ebben a helyzetben az egyetlen kitörési pontot a hatékonyság, illetve annak javítása jelentheti, amiben ők a legmodernebb genetikai anyagok használatának, a menedzsmentnek és a telepi koncentrációnak tulajdonítanak nagy jelentőséget. „Ebben a tekintetben a magyar tejtermelők nem állnak rosszul, hiszen innovatívak, ismerik a legújabb fejlesztéseket, nincs lemaradásunk sem a nyugat-európai, sem a tengerentúli országokkal szemben. Hazánkban jelentős számban használunk genomikusan értékelt bikákat, ami azt mutatja, hogy nem akarunk lemaradni, sőt győzni szeretnénk. A mi kis tehénlétszámú országunkban kifejezetten jó a termelők új technológiák iránti fogadókészsége”, emelte ki Akác Balázs.

Ezt a tényt elismerve hozta Magyarországra a WWS a konferenciáját, ami az ügyvezető igazgató szerint nem csak a Holstein Genetika Kft., még inkább Magyarország számára kitüntetés, hiszen Kelet-Európában először nálunk rendezték meg. Korábban például Kína, az Amerikai Egyesült Államok, Törökország vagy a Dél-afrikai Köztársaság adott otthont az eseménynek. „Ez pedig azt jelenti, hogy számon tartanak minket, s mi most nemcsak holstein tenyésztésünkkel, hanem a konferencia megszervezésével, az ott elhangzott előadásainkkal, a helyszínek kiválasztásával, így a hódmezővásárhelyi kiállítás meglátogatásával is mély benyomást tettünk vendégeinkre”, hangsúlyozta végül Akác Balázs.

Természetesen nem véletlenül választottuk Magyarországot a szarvasmarha genetikát forgalmazók egyik nagy rendezvényének helyszínéül, nyilatkozta lapunknak John Schouten, a WWS vezérigazgatója. Mint mondta, hazánk a '70-es évek elejétől fogva rendkívül progresszíven állt a holstein fajta tenyésztéséhez, kezdetben a meghonosításához, később a nemesítéséhez, amivel úttörő szerepet játszottunk a régióban. A World Wide Sires-szel közös hazai vegyesvállalatuk, a Holstein Genetika Kft. 1990-ben alakult, s a vezérigazgató nem felejtette el megemlíteni Szaleczky Lajos szerepét ebben a munkában, aminek, ahogy fogalmazott, „a motorja volt.” A társaságban a megalakulást követő →

→ évtől kezdődően és azóta is komoly munka folyt és folyik a minőségi tejtermelés, illetve az ahhoz kapcsolódó genetikai előrehaladás érdekében.

Erre jó példa, hogy hazánkban elsőként, 2006-ban a Holstein Genetika Kft. kezdte el a szexált sperma forgalmazását. Az eljárásnak köszönhetően az ivararány a felhasználó szempontjából kívánatos arányba mozdítható, és ezen keresztül lehetőséget nyújt az intenzívebb szelekcióra is. A vezérigazgató még ennél is nagyobb jelentőséget tulajdonít a genomika megjelenésének, ami rendkívüli módon felgyorsítja a nemesítést, hiszen már egy egynapos borjúról több információt nyújt, mint amennyit korábban csak sokkal később tudhattunk meg róla. A jövőre nézve legalább ilyen nagy áttörésnek nevezte az olyan technológiai eszközök bekerülését a hétköznapi gyakorlatba, mint például a CowManager, ami az állat élettani folyamatait és teljesítményét percről percre nyomon követi.

Kérdésünkre, hogy a genomika kiválthatja-e, elhagyhatóvá teszi-e valaha az utódelölőzést, John Schouten elmondta, már ma is vannak olyan mesterséges termékenyítő vállalatok, amelyek felhagytak az ivadékvizsgálattal, és csak a genomikus eredmények alapján értékelik és forgalmazzák a

A kiállításra 20 ország képviselői látogattak el, akikre nagy hatással volt a felvonultatott állatok minősége. Ahogy azt John Schouten elmondta, szeretik látni, hogy egy adott országban milyen eredményeket érnek el a tejtermelők, hiszen az ő munkájuk eredménye ebben realizálódik. „Itt a legjobban termelő, nagyon szép küllemű holstein-fríz egyedeket mutatták be a tenyésztők, ami azt a benyomást erősíti a látogatókban, végső soron a fogyasztókban, hogy garantáltan megbízható, egészséges tej és tejtermékek kerülnek az asztalukra”, hangsúlyozta a vezérigazgató.

A jelenlegi tejpiaci helyzetről szólva különösen fontosnak tartotta, hogy a termelők ne veszítsék el a céljaikat. Még ezek között a nehéz körülmények között sem szabad lemondani a legjobb minőségű genetikai használatáról, hogy a későbbiekben, amikor jobb idők jönnek, legyen mire alapozni. „A genetikai állományban marad, még akkor is, ha pillanatnyilag nem látja értelmét a drágább szaporítóanyag beszerzésének a termelő. De ez az, amiből a későbbiekben építkezni tud”, hangsúlyozta.

John Schouten: a genomika mellett fontos az ivadékvizsgálat is

bikákat. „A mi tulajdonosaink szerencsére úgy döntöttek, hogy tovább folytatjuk az ivadékvizsgálatot, még akkor is, ha ez jelentős többletköltséggel jár. Ahhoz, hogy hosszú távon megbízható adatokkal rendelkez-

zünk, és a későbbiekben a genomikát is megfelelő bázisra alapozhassuk, kellenek a valós eredményekből visszanyert adatok, és az azokból készített értékelések. Erről nem lehet lemondani, és ebben mindannyiunknak, az összes mesterséges termékenyítő vállalatnak felelőssége van. Közös érdekünk ugyanis, hogy a későbbiekben is mindig megbízható genetikai anyagokat tudjunk szolgáltatni. Mi tehát mindaddig végezzük az ivadékvizsgálatot, ameddig 100 százalékosan be nem bizonyosodik, hogy már nincs értelme, és csak a költségeket növeli, mert a genomikus értékelés megbízható eredményeket produkál. A mi esetünk annyiból is speciális, hogy a mesterséges termékenyítő vállalkozásaink 51 ezer amerikai farmer tulajdonában vannak, ezért nekünk alapvető kötelességünk, hogy megbízható genetikai anyagokkal lássuk el őket, ahogy a világ más országaiban található, így a magyarországi partnereinket is”, hangsúlyozta a vezérigazgató.

Ez azonban nem jelenti azt, hogy nem élnek a genomika adta lehetőségekkel. Ahogy John Schouten fogalmazott, ezekről nem lehet lemondani. Olyannyira nem, hogy egy független amerikai céggel közösen olyan tulajdonságok genomikai vizsgálatába kezdtek, amiket eddig senki sem vizsgált. Ezekből az úgynevezett wellness tulajdonságokból az egészségre, a hasznos élettartamra lehet következtetni, és ezek az adatok egyelőre csak a WWS által kínált bikáknál ismerhetők, mondta végül John Schouten.

BÁRDOS

Szerbiából is érdeklődnek

Minden évben kiemelkedő szerbiai és romániai érdeklődés kíséri az Alföldi Állattenyésztési és Mezőgazda Napokat. Ez érthető is, hiszen a távolság nem nagy, és jelentős mezőgazdasági eseményről van szó – mondta el lapunknak a kiállításon Kismárton Ottó, aki elismerően szólt a szakkiállításról. Szerbia Köztársaság Nagykövetségének követtanácsosa hozzátette: az élenkölő érdeklődés annak is következménye, hogy egyre javul, egyre közvetlenebbé válik Szerbia és Magyarország párbeszéde, ami a két kormány erőfeszítéseinek és a gazdasági szereplők kapcsolatteremtési próbálkozásainak egyaránt köszönhető.

Ezzel együtt a követtanácsos szerint még sok téren kell fejlődnie a kétoldalú kapcsolatoknak, vannak kiaknázásra váró területek a gazdasági, azon belül a mezőgazdasági együttműködések terén. Ennek értelmében a két ország közötti agrárimport és -import is fokozható. Kismárton Ottó elismerte: a szerb és a magyar mezőgazdaság a hasonló éghajlati és egyéb adottságok miatt döntően ugyanazokat a növényeket termeszt, és a két ország állattartási hagyományai is hasonlóak. Ezzel együtt a szerb oldalon nagyobb arányban termesztnek cukorrépát, valamint szóját. Ez utóbbi azért is fontos, mert GMO-mentes szójáról van szó. A követtanácsos emlékeztetett rá, hogy a magyar kormány elkötelezett abban, hogy Magyarországon a genetikai módosítást továbbra se engedélyezze, a GMO-szoja felhasználását pedig mind a humán, mind pedig az állati fogyasztásban visszaszorítsa. Ez utóbbi jó lehetőséget teremt a kétoldalú együttműködések kiterjesztésére, hiszen ennek köszönhetően nagyobb igény mutatkozhat a Szerbiában termelt GMO-mentes szójára is, vélekedett Kismárton Ottó.

B. L.

Kismárton Ottó: évről évre sokan jönnek Szerbiából Hódmezővásárhelyre

Fejlesztéssel tartani a lépést

Kispál Ferenc, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Csongrád megyei elnöke fáradhatatlanul járta a kiállítási standokat. Mint mondja, egy gondos házigazdának kötelessége minden apró részletre, minden szereplőre odafigyelnie, még akkor is, ha nem ő a főszervező. Csongrád megye május 19–22. között a jeles napjait élte az Alföldi Állattenyésztési és Mezőgazda Napok idején, hiszen nemcsak az ország állattenyésztő társadalma, hanem a megye gazdálkodói is nagy erővel vonultak fel. Mindenki, aki valamit is ad magára, megmutatta a legjobb arcát.

Az Alföldi Állattenyésztési és Mezőgazda Napok a szakmaiságról szól, és az ágazat jól láthatóan évről évre előrelép a tenyészanyagok területén, kezdte mondanóját az elnök. Dicséretes, hogy a megyében nem vagy alig csökkent az állatlétszám, pedig mind a sertés-, mind a szarvasmarhatartók nehéz helyzetben vannak. Ugyan a kormány próbál a helyzetüket könnyítő intézkedéseket hozni (a sertéshús áfájának a csökkentése, a tejáfa mérséklésének tervezete, állatjóléti támogatások stb.), de az elnök szerint ez nem elegendő. Erős a piaci verseny az Európai Unión belül, és az északi országok állataikat legelőn tartó szarvasmarhatartóival nagyon nehéz felvenni a versenyt. Az elnök szerint az uniós csatlakozás óta tart a magyar állattartó ágazat visszaesése, miközben a növénytermesztők sokkal jobb helyzetbe kerültek. Az elnök bízik abban, hogy amit a kormány meg tud tenni, és a gazdaság ereje megenged, annnyival támogatja az állattenyésztést.

Az orosz embargó negatív hatással van az ágazatra, hangsúlyozta Kispál Ferenc. Nemcsak azért, mert a magyar termékek nem jutnak el az orosz piacra, hanem azért is, mert akik korábban az orosz piacra szállítottak, azok most a magyar piacra jönnek

Kispál Ferenc: ha megállunk, lemaradunk

eladni az áruikat. Az állattenyésztők biza-kodó emberek, úgyhogy az elnök is úgy gondolja, hogy a sertés- és a tejárak is emelkednek majd, ha nem is az idén, de jövőre. Ez pedig azt jelenti, hogy a sertéstartók és a tejtermelők is kiléphetnek a mostani „gödörből” – igaz, a tejágazat problémája sokkal összetettebb, mint a

sertéságazaté. Ez elsősorban a takarmányozási különbségek miatt van így, mivel míg a sertést takarmányon nevelik, addig a szarvasmarhát legelőn kellene tartani, nem takarmánnyal etetni. Kérdés tehát, hogyan lehet a költségeket csökkenteni a szarvasmarha tartásában, és hogyan lehet ledolgozni a versenyhátrányt.

Kispál Ferenc a saját gazdaságában is fejlesztésekkel tartja a lépést. Ez egyfajta előremenekülést jelent a versenyképesség megtartása érdekében. Ha megállunk, lemaradunk, vallja az elnök.

A kamara Csongrád megyei szervezete nem hagyja magára a megye gazdálkodóit. Minden megyei településen tartottak szakmai fórumokat, ahol tájékoztatták a gazdákat az új Vidékfejlesztési Programról, az új támogatási lehetőségekről. Tájékoztattak az östermelői igazolványt érintő változásokról, és a falugazdász-hálózatokon keresztül a gazdák kérelmeinek kitöltését is segítik. Csongrád megyében, Új-Szegeden, az M5 és az M43 autópályák találkozásánál megnyílt egy új nagybani zöldségpiac, ami a megye nyolcezer kertészének sokat segít. A nagybani piac európai színvonalon működik, és az elnök szerint ez a piac „sikerre van ítéelve”, hiszen a megye kertészeti ágazatának az életét jelentősen megkönnyíti azzal, hogy a termelők helyben, kulturált körülmények között értékesíthetik a terményeiket. A piac földrajzi helyzete is kedvező, mert a román és a szerb kereskedők, valamint termelők is könnyen elérik a helyszínt a szomszédos nagyvárosokból. Az elnök szerint a nagybani piac javíthat a hazai kertészek helyzetén.

A megye gazdái nagy várakozással néznek az AKG-program elébe. Kis elégetlenség is mutatkozik, mivel a keretösszeg szűkös, így nem minden érintett jutott támogatáshoz. Azt várták, hogy a legeltető állattartók és a kertészek pályázatai nyernek, mégis kevesen részesültek ebben a kiváltságban. Várható, hogy jövőre nagyobb összeget csoportosít át a kormány az AKG-támogatásra, így van remény arra, hogy akik az idén nem nyertek, azok jövőre már nem esnek el a támogatástól. A mezőgazdaság helyzete nem egyszerű: már a növénytermesztők is azt jelzik, hogy a gabona ára az önköltségi ár szintjére zuhant. De a gazdák bizakodók is a megyében, mert enélkül nem lehet eredményesen dolgozni ebben az ágazatban, mondta végezetül Kispál Ferenc.

H. GY.

